

השבת

fe רבי נחמן אהרנסא

לזכרון נצח מורינו ר' ישראל בער אודסר בן ר' אייזיק שלמה, זיע"א

... וגרשתיו (כביא)

תכף אחר מתן תורה, עשו בני ישראל את העגל, שמשם כל הצרות, רחמנא לצלן, כמו שכתוב (שמות לב) וביום פקדי וכו'. וכל מעשה העגל על-ידי חכמי הערב רב שבראשם היו יונס ויומברוס בני בלעם הרשע, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (זוהר תשא), ומשם נמשכו כל הדעות זרות ורעות של כל החולקים על משה שהם כת המרגלים ועדת קרח וכל הנסיונות והמתאוננים וכו', הכל היה על-ידי דעות ועצות רעות של חכמי הערב רב שהלכו בדרכי חכמי בני קדם, שעיקרם היה בלעם שהוא בחינת עמלק וכו'. עד שבסוף כשהיו סמוכים ליכנס לארץ ישראל וכבר הרגו והכניעו קליפות קשות וחזקות מאד מאד - שהם סיחון ועוג שהיו מבני הנפילים שמחזאי ועזאל שמהם קיבל בלעם וכו' כל דרכי דעותיו הרעות כמו שאמרו רבותינו ז"ל.

ומשה רבנו בעוצם כחו הרגם והכניעם, ועדיין לא רצו לבטל דעתם הרעה ולהכניע ולבטל את עצמן נגד דעת משה רבנו, עד שהביאו את בלעם הרשע בעצמו ורצה בפיו הטמא לעשות מה שהיה בדעתו, עד שחס ושלום היה מבערם מן העולם כמו שכתוב (במדבר כב) וגרשתיו וכו', וכמו שפרש רש"י ז"ל. עד שבאמת היתה עת צרה גדולה ליעקב וכו' לולא ה' שהיה לנו, שעקם את פיו והפך הקללה לברכה. אבל עדיין לא הניח את רשעתו ולא ביטל את דעתו הרעה, והלך והסיתו להכשילם בזנות בהתגרות כזה עד שהכשילם בעוון עבודה זרה מאוסה ומטנפת כזאת שהוא עוון פעור. כי תאווה זאת אי אפשר לבטל מן העולם שלא יחרב העולם וכמו שאמרו רבותינו ז"ל (יומא סט). ואז היתה צרה גדולה ביותר מאד, עד שכמעט אפס תקוה.

בתשובה, אפילו אלו שנכשלו בזה מאד מנעוריהם. כי אף-על-פי-כן היה הטוב מתגבר סוף כל סוף, עד שהיו חוזרים בתשובה. אבל הקלקול על-ידי בני אדם החולקים הנ"ל שיש בהם כמה וכמה כתות ובחינות, וכלם יונקים זה מזה וכו'. כי זה כלל גדול, שבין בקדשה בין בסטרא אחרא, הכל תלוי זה בזה בחינת (אבות פרק ד) מצוה גוררת מצוה ועברה גוררת עברה וכו'. וכן בענין הכתות הנ"ל שזקני הדור שאין בהם שלמות, כשאחד מקלקל כמו שמקלקל, כמו כן יונק ממנו מצח הנחש וחיות רעות הנ"ל. ואזי חוזר ומתגבר בחינת מצח הנחש בעצמו בזה הזקן המקלקל הנ"ל ומחטיאו יותר. והעיקר שמסיתו ביותר לחלק על הזקנים דקדשה. ואז חוזר ויונק ממנו מצח הנחש ביותר וכן חוזר חלילה וכו'. ועל-ידי זה מתארך הגלות ביותר. (הלכות ברכת השחר - הלכה ה', אות צ"ב)

שיחות

(שיחות מרי ישראל אודסר, זצ"ל)

... אוי יוי יוי, כמה טוב שאני מספר את זה, על-כל-פנים שישאר בעולם. אינני יודע אם הנפטר הוא חי, אם הוא נמצא בעולם הזה או בעולם הבא, עכשיו אני לא יודע איפה הוא נמצא...
 המעשה הזה היה מפורסם בטבריה, הנפטר הוא היה שכן שלי, והוא סיפר לכולם בראש-השנה בירושלים את המעשה מה שעשיתי. הוא היה לו רפואה והוא התחנך אחרי שידוך טוב, והיה לו בנים, והיה לו פרנסה טובה. אני הכרתי אותו ואת אשתו ואת בניו.
 זה המעשה הוא כמו של התם מה'סיפורי מעשיות'. ככה ה'נפטר' הוא קיבל את הדבורים שלי, והוא נעשה הסוכן הכי גדול בירושלים של אחת החברות הכי גדולה בארץ. הוא היה פועל נאמן, אז הסוחר של החברה אמר להבעל-הבית: "איש נאמן כזה לא ראיתי בחיי", אז אמר הבעל-הבית: "אני צריך איש כזה". והוא לקח אותו והוא נעשה הסוכן הכי גדול בירושלים, הסוכן הראשי!
 אני לא מספר גזמאות, ככה היה. הוא בעצמו צחק מזה, איך נעשה דבר כזה בעולם? אני יצאתי למרפסת, ראיתי נפטר, נבהלתי מאד,

התחלתי לדבר עם הנפטר: "מה זה אתך?" זה היה נס איך הוא שמע אלי, חשבתי: "אין מה לדבר בריא, אתו", וגם-כן אני לא הבטחתי לו שהוא יהיה בריא, אמרתי לו: "אולי", והוא היה כל-כך מסור, אני אמרתי לו בכל לב וזה נכנס בלבו. הדיבורים עשו פעולות, והוא קיבל את הדיבורים שלי והוא נעשה בריא, כן.

הוא שאל אותי: "יש לך ברגים?"
 הצדיק יש לו הכל!
 אמרתי לו: "אני יודע מצדיק כזה שיהיה

לך רפואה", הוא קיבל את זה - ונעשה רפואה. הוא היה ממש כמו נפטר. הוא היה אצלי זמן רב ובכל יום מחכה מצפה מתי יבוא מלאך המוות, מלאך המוות לא רוצה לבוא. ואני רקדתי אתו בבית שלי. איך נעשה דבר כזה, זה היה מעשה נורא שאני לא האמנתי שהוא יתרצה לשמע. אוי, היה בטבריה שבת שמחה כזו, כל טבריה תפדו מהנפטר שהבאתי, אני הבאתי לטבריה נפטר, והחייתי אותו ...

הוא ראה את כל ה'כבוד' שיש לי בטבריה, הוא היה ליטאי והוא האמין ברבנים הליטאים, אבל הוא היה גיבור וחזק מאוד ברבינו, ולא שמע לכל המתנגדים ולכל טבריה, אז כל טבריה ידעו שהבאתי עוד חסיד ברסלב. היה אני ורבי ישראל קרדונר, אז הבאתי עוד אחד. אני נתתי לו בכל פעם ספר אחר ללמוד, נתתי לו הספר 'לקוטי תפלות', אמרתי לו שישב ויראה את זה בכל לב, וכל ימיו הוא אמר 'לקוטי תפלות' הרבה והוא נעשה צדיק על-ידי ה'לקוטי תפלות'.

ה'לקוטי תפלות' עושה צדיקים!
 ה'לקוטי תפלות', העולם לא יודעים ולא רוצים לדעת, הם חושבים: "מה, 'לקוטי תפלות' מה יהיה עם הגמרא? ..."

סיפור

(נסיעת רבינו ז"ל בארץ-ישראל)

... והלך האיש הנ"ל להסתכל בהמבר, במקום שהם שואבין המים, וראה, שכבר יש שם כמו גלים סטנים, כמו על הנהרות שלנו, כי הספינה נעשה טעונה ממים לבד, כי דרך הספינה להיות טעונה עם משאוי שני חלקים, וכבר השליכו הישמעאלים כל המשאות, ונשארה הספינה טעונה עם מים לבד, ומה שהיה שם עוד יותר מים ממשקל המשאוי הראוי להיות בספינה, אלו המים שאבו לחוף, וגם על זה לא היו מספיקים לשאוב; ואז ראה האיש, שאי אפשר עוד על-פי דרך הטבע להנצל, ובא אל החדר שלהם, ומחמת גודל הצער והפחד לא היה יכול לדבר כמעט. ואמר לו רבינו זכרוננו לברכה: מה זאת, ואיה פיד, אשר אמרת שאין זה כלום, ועכשיו אתה בעצמך מתפחד כל-כך. והשיב לו, ששוב אין סברא על-פי דרך הטבע להנצל, כי המים מתרבים והולכים בספינה, ואין ביכולתם לשאוב הכל, כי כשל כוח הסבל, כי זה קרוב למעת-לעת, שלא אכלו ולא שתו ולא ראו שינה בעיניהם.

תפילה

(לקוטי תפילות א', ס"ו)

... רבונו של עולם, ה' אלקים אמת, החפץ באמת וקרוב לקוראיו באמת, קומה בעזרתי, ותן לי כוח וגבורה וחכמה ובינה ושכל ועצה, באופן שאזכה לשבור ולבטל ולסלק מעלי כל המחשבות זרות וכל השקרים וכל הפניות, הבאים על המוח בשעת התפילה לבלבל את תפילתי, חס ושלוש. כי אתה יודע את עוצם רבוי המניעות בלי שיעור המונעים ומעכבים את תפילתי, ובפרט כשאני עומד ומתפלל בין העולם בתוך בני אדם הרבה שאז נופלים עלי פניות ושקרים הרבה בלי שיעור, ואיני יודע מה לעשות ומה לפעול, כי רצוני וכוספי חזק מאד להתפלל באמת לאמתו "בלתי לה' לבדו". ומה אעשה ועוונותי גרמו שבאים עלי פניות ובלבולים גדולים ורבים מאד. ומבלבלים את תפילתי מאד מאד בכמה וכמה מחשבות זרות ובלבולים שונים אשר עצמו מספר. ובעל כרחי, עולים על דעתי כמה וכמה פניות גסות ודקות גלויות ונסתרות בכמה וכמה בחינות ובכמה אפנים שונים, אשר אי אפשר לפרוטם. ובכל יום ויום ובכל תפילה ותפילה מתחדשים ומתגברים פניות ובלבולים ומחשבות זרות אחרות, ואפילו כשאני מתפלל לבדי, באים על דעתי פניות גדולות, ומכל שכן כשאני עומד ומתפלל בין אנשים רבים ובפרט בעיר אחרת ובמקום אחר, שאז מתגברים הפניות והבלבולים ביותר מאד מאד, עד אשר איני יכול לדבר אפילו דיבור אחד בתפילה כראוי, באמת לאמתו.

● עזרני והושיעני, לבל אטעה את עצמי ולא אחפה את השקר באמת, חס ושלוש, שלא יהיה שום כוח להבעל-דבר והקליפות לסבב מסבות בדעתי, במזמותיהם ובנכליהם ובדרכי העקמימיות שלהם, להתגולל ולהתנפל על דעתי, לעשות איזה תנועה והמחאת-כף וכיוצא בזה, או להוציא שום קול ודיבור בשביל איזה פניה, חס ושלוש, ולהטעות את עצמי, חס ושלוש, כאילו באמת אני צריך לזה. חלילה לי מעשות כדבר הזה, ה' היה עוזר לי, וחדל ומנע אותי מכל מיני פניות ושקרים, הן מפניות של שקר גמור בשביל התפארות בני אדם ממש או בשביל ממונם, חס ושלוש, והן מפניות שקרים המצפים באמת. **לא אשית לנגד עיני דבר בליעל עשה סטים שנאתי לא ידבק בי. לבב עיקש יסור ממני רע לא אדע. לא ישב בקרב ביתי עושה רמיה דובר שקרים לא יכון לנגד עיני.** רק אזכה שכל כוונתי ותנועותי בתפילתי יהיה רק לשמך הגדול לבד באמת לאמתו כרצונך הטוב, עד שאזכה לאמת שאתה חפץ בו. ועל-ידי-זה נזכה להמשיך הארה מעלמא דאתי לעולם הזה, שיתגלה האמת בזה העולם, כמו שיתגלה לעתיד לבא, ביום הדין הגדול והנורא, אשר אתה עתיד לדון בו את עולמך. **קטן וגדול שם הוא,** כי תבוא במשפט עם כל בשר, ואתה עתיד לקח דין וחשבון מאתנו, ולדון אותנו על כל דבר ודבר, על כל פרט ופרט, על כל דבר גדול וקטן, כי אין אתה ותרון כלל, ואז לא תותר שום דבר קטן, כי האלקים יבא במשפט על כל נעלם, **אם טוב ואם רע.** והכל יהיה נזכר להאדם אז ...

בכל אברי ומיוסר ביסורים וכאבים קשים ומרים ומרורים בלי שיעור לא עליך, אני שוכב כמעט תמיד במיטה ואין לי שום קשר עם העולם, רק אני שופך את לבי לפני ה' יתברך בהתבודדות בדיבורים חמים, שירחם עלינו ויושיענו בתוך כלל ישראל. נא ונא התגבר בכוח חכמתך ושכלך הישר, ללחום עם השטן ולהכניע השטן המקטרג, שלא יוכל לקטרג ולמשול עלינו, להפריד בינינו חס ושלוש, כי זה נזק גדול לנו וכו'. כי כל תיקונו ותקוותינו ותיקון הרבה נפשות תלוי בזה. המעתיק

עצות

(לקוטי עצות- תפילה- אותיות נט, ס)

● על-ידי שמתפלל באמת בשביל השם יתברך לבדו ואין לו שום פניה בשביל בני אדם, על-ידי זה זוכין להמשיך בחינת עלמא דאתי לעולם הזה, ואז נתגלה ג'לת הצדיקים והכשרים כמו שיהיה לעתיד לבוא. ועל-ידי זה נשלם הדיבור דקדשה, ועל-ידי זה זוכין להוציא מכוח אל הפועל, דהיינו לגמור בפועל כל הדברים שבקדשה שרוצה לעשות (לקוטי מוהר"ן - סימן ס).

● מי שהוא נצרך לבריות בשביל פרנסה, ואפילו אם אינו נצרך להם בשביל פרנסה, אבל יש לו תאוה של כבוד וחשיבות, הוא גם כן בכלל נצרך לבריות, כי הוא נצרך לכבוד וחשיבות

שלהם. ומי שהוא בבחינה זאת, אזי יכול ליפול בשקר גדול בתפלתו, דהיינו לעשות תנועות בשקר בשביל בני אדם, מאחר שהוא נצרך להם בשביל פרנסה או כבוד וכיוצא; ואפילו מי שהוא איש כשר קצת ואינו צבוע ושקרן גמור, אף על פי כן, כשהוא נצרך לבריות באיזה בחינה כני"ל, קשה לו מאד שתהיה תפלתו באמת גמור לאמתו. כי יש בני אדם שהם כשרים ומתביישים בעצמן להתפלל בשקר גמור ממש ורוצים להתפלל באמת, אבל האמת הוא הרבה מאד, דהיינו שהוא מטעה את עצמו לעשות איזה תנועה או איזה המחאת כף וכו' בשביל איזה פניה בשביל פרנסה או כבוד, וממציא לעצמו סבובים במחשבתו שהוא צריך באמת לעשות אותה התנועה בתפלתו, ומכסה השקר באמת. אבל בחוץ-לבות יודע שאין זה אמת, כי האמת הוא רק אחד בשביל השם יתברך לבדו, בלי שום פניה אחרת. ועל-כן מי שהוא נצרך לבריות באיזה בחינה שהוא כני"ל, קשה לו מאד להתפלל ברבים, כי ברבים נופלים עליו פניות גדולות ושקרים המקסים באמת כני"ל. על-כן צריך האדם ליהזר בשעת תפלתו ועבודתו, שעל כל פנים אז לא יהיה בכלל נצרך לבריות, רק ישים שברו ובטחונו על ה' אלקיו באמת. ולא יחשב בשעת התפלה שום בן אדם ושום בריה כלל, ואז יוכל לעמוד בין אלפים אנשים ולהתפלל באמת להשם יתברך לבדו, מאחר שאינו נצרך לשום בריה - לא לפרנסה ולא לכבוד ולא לשום דבר, רק שברו על ה' אלקיו (שם).

● ואמר לו האיש, שעדיין לא התפלל. השיב לו רבינו זכרוננו לברכה: אין אתה צריך להתפלל עכשיו, רק תקבל עול-מלכות-שמים בפסוק ראשון, ותאמר שלוש ראשונות ושלוש אחרונות וכו', ואמר לו: קח כל המעות, עד פרוטה אחרונה, ותחלק לשנים: מחצה — תקשר אצלך על גופך, ומחצה — אקשר על גופי. ושאלו האיש: למה זאת, הלא הדג שבים יוכל לבלוע אותנו בלא המעות. השיב לו: עשה כך, כמו שאני אומר לך; ישראל היו על הים — ולא טבעו, ואנחנו עדיין בספינה וכו'. ועשה מה שעשה, ואמר להאיש, שיילבש את עצמו ויחגור בחגורה על הטילוף, וגם הוא עשה כך, כמו אחד שמוכן לילך בדרך.

● ושאל אותו האיש ואמר לו: איני יודע להתפלל, אפילו תפילה הסדורה מאנשי-כנסת-הגדולה, מכל-שכן עכשיו, בעת צרה הזאת, אבל כבוד-תורתו יודע להתפלל בעד כלליות ופרטיות; מפני מה אין אתם מתפללין עכשיו. והשיב [רבינו ז"ל] שעכשיו, מחמת המוחין דקטנות אני מרחק מה' יתברך, אבל עצתי אמונה מומת אין ברירה, מחמת גדול הסכנה, שאנחנו עכשיו בסכנה נוראה ועצומה כזו - ה' יתברך יודע, שכל ימי חיי עדיין לא הייתי משתמש מעולם בזכות אבות, רק מחמת ההכרח מִכרח אני לבקש מה' יתברך, שיעשה זאת למען זכות זקני, רבי ישראל בעל-שם-טוב, זכרוננו לברכה, וזכות זקנתי אדל וזכות זקני, רבי נחמן מהרידנקא - ויתר מזה לא הזכיר עוד ...

השתפכות הנפש

(ו)

● אמר [רבינו ז"ל] לעניין התחזקות בהתבודדות ותחינות ובקשות, כי הדיבור יש לו כוח גדול לעורר את האדם, אף-על-פי שנדמה להאדם שאין לו לב, אף-על-פי-כן כשיידבר הרבה דברי התעוררות ותחינות ובקשות וכיוצא, זהו בעצמו שמדבר הוא בחינת התגלות התעוררות לבו ונפשו לה' יתברך, בבחינת: **נפשי יצאה בדברי, שהדיבור בעצמו הוא התגלות הנפש והלב.** ולפעמים על-ידי שידבר הרבה, אף-על-פי שיהיה בלא לב כלל, אף-על-פי-כן יבוא אחר-כך על-ידי זה להתעוררות גדול בלב ונפש. והכלל, כי הדיבור בעצמו יש לו כוח גדול.

מכתב

(מספר אבי הנחל - מכתב ק"ו)

● ב"ה, יום א' כ"ו אלול תשל"ג.
לכבוד מחמד עיני ולבי, מר ... אשר זכה להבין ולטעום נועם סוד, נוראות גדולת אדונו, נחל נובע, ההולך לפנינו להצילנו מפח יוקשים ולתקן ולרפאות נפשינו בשלמות, שנה טובה ומבורכה, ממקור הברכה, בכל הישועות בגוף ונפש, לחיים טובים ארוכים ושלוש אין קץ.
מן המיצר הרימותי קולי ואקרא אליך, מעמקי לב נמש ונשבר, וכל עצמוני צועקים אליך. אנה אחי עוררה נא מחדש אהבתך החזקה, אשר אהבתני באמת בכל חיבה ואחוה, ועשית עמדי חסדים נפלאים במסירת נפש עצום, בלי שיעור ובלי גבול, זה שש עשרה שנה. ובכן אבקש ואתחנן מכבוד מעלתו הרם, שיתנהג עמי גם עכשיו, במידת טובו וענוותנותו, לפני משורת הדין וידין אותי לכף זכות וימחול ויסלח לי מחילה גמורה, על כל אשמותי, ולא ירע בעיני ולא יחרה אפו עלי כלל, על שום דבר אשמה, רק לקיים בי ברוגז רחם תזכור, כי אין אדם נתפס על צערו כי מעת שעברתי הניתוח אני חולה גדול ביותר, בכל גופי,

מוקדש לעילוי נשמת

ר' שמואל מוֹנֵה קְרוֹיִזֶר
בֶּן ר' הוֹיִם יוֹסֵף, זצ"ל

שנפטר ב"ד תמוז התשנ"ז, ת.נ.צ.ב.ה.